

Cvičení ze zoologie bezobratlých VII

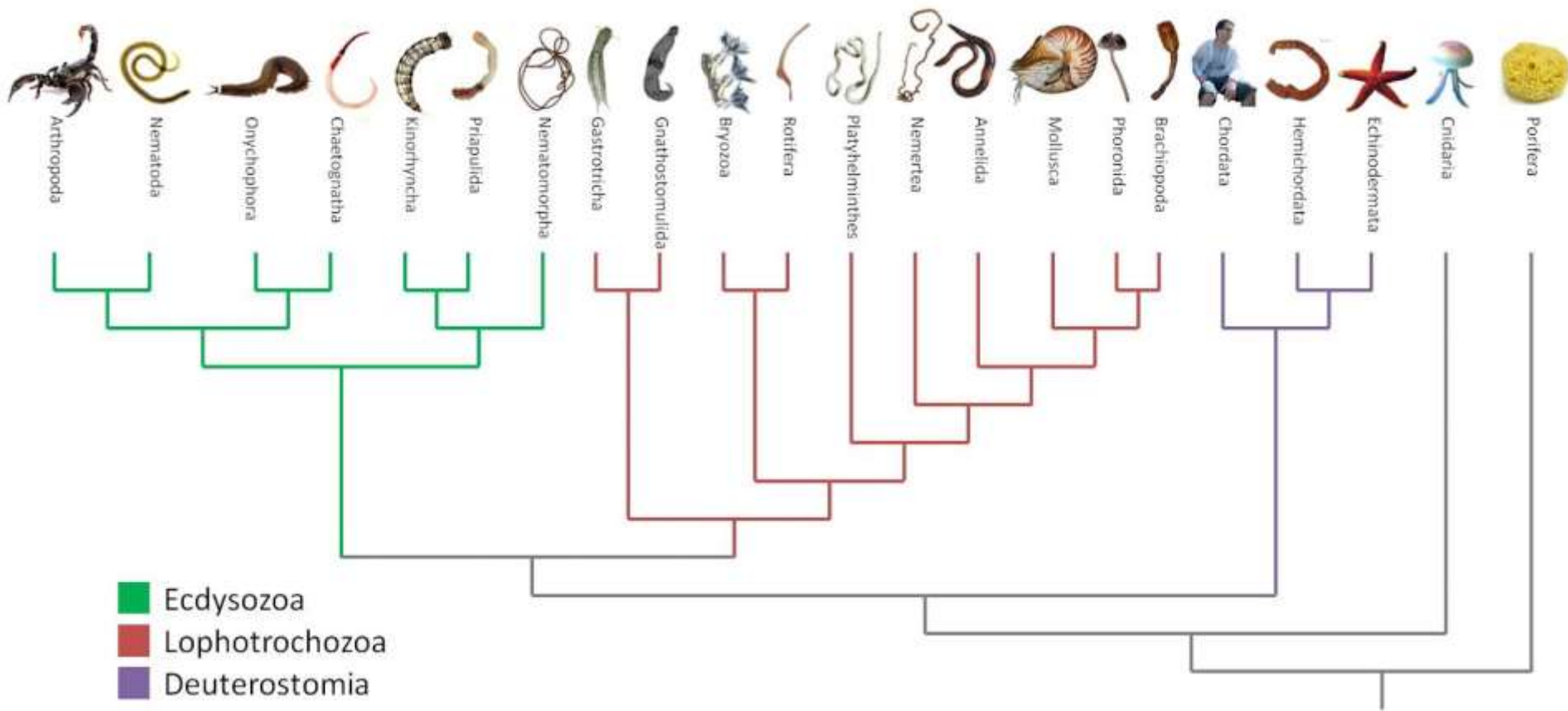
Myriapoda, Hexapoda

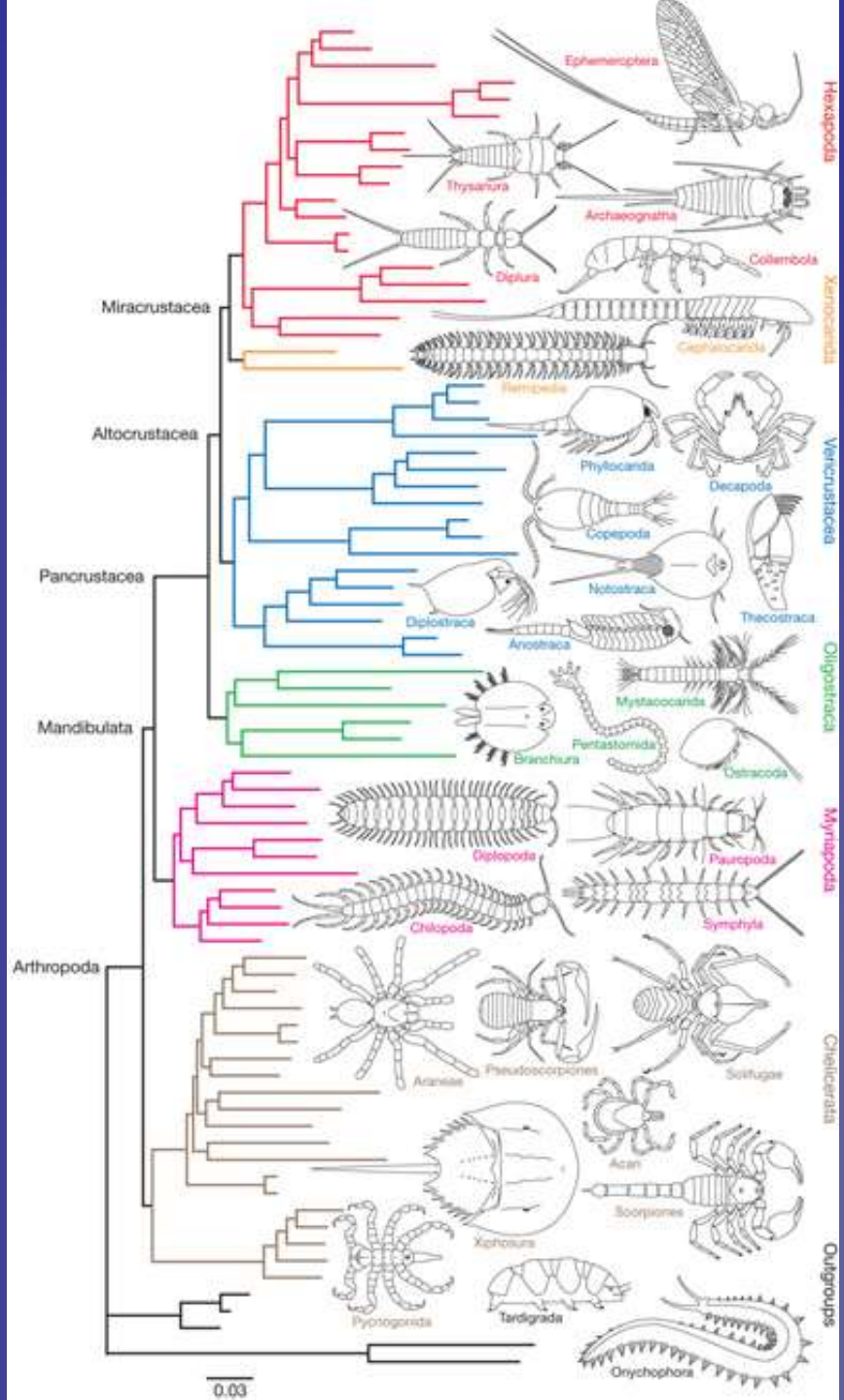

1.4.2013

Oldřich Nedvěd, PŘF UK

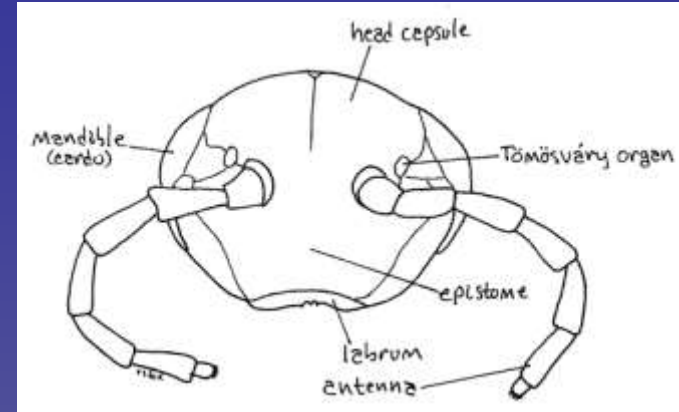

Myriapoda

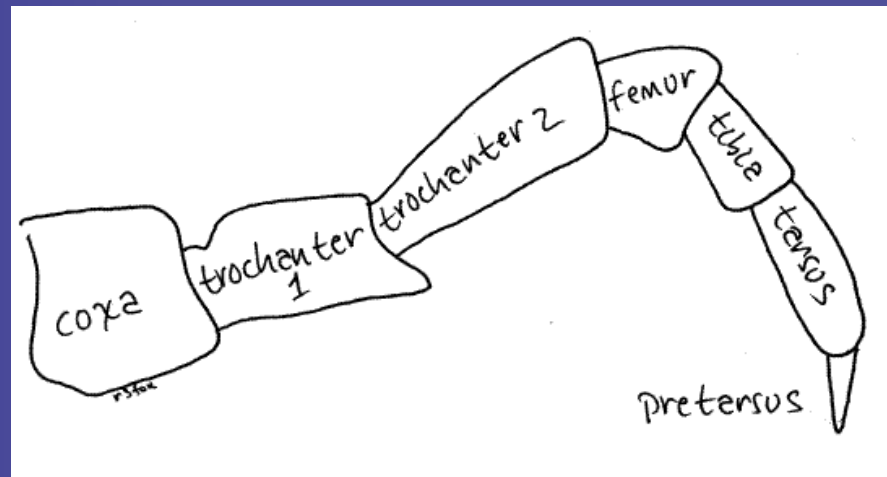
- Hlava

- 1 pár tykadel
- Kousací ústní ústrojí
 - Mandibuly
 - Maxily I
 - Maxily II

- Noha

- 7 článků

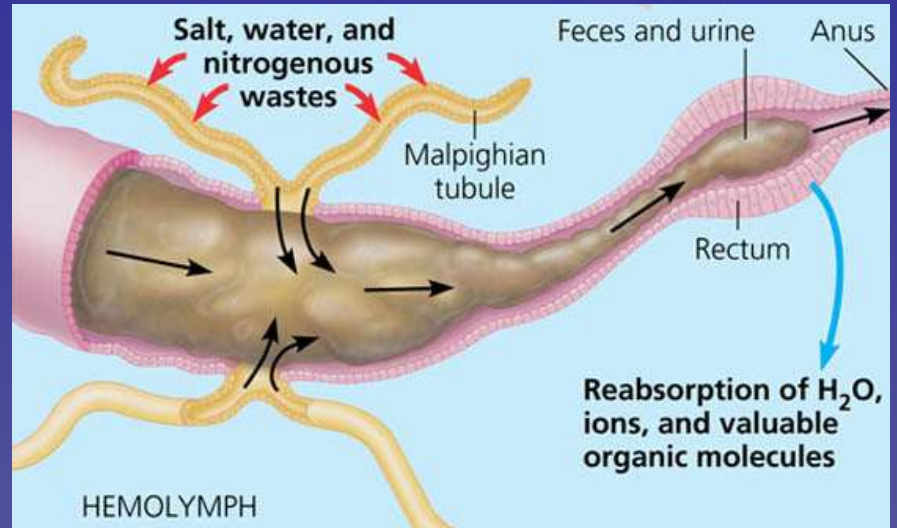
- Vývoj – anamorfní x epimorfní

Myriapoda

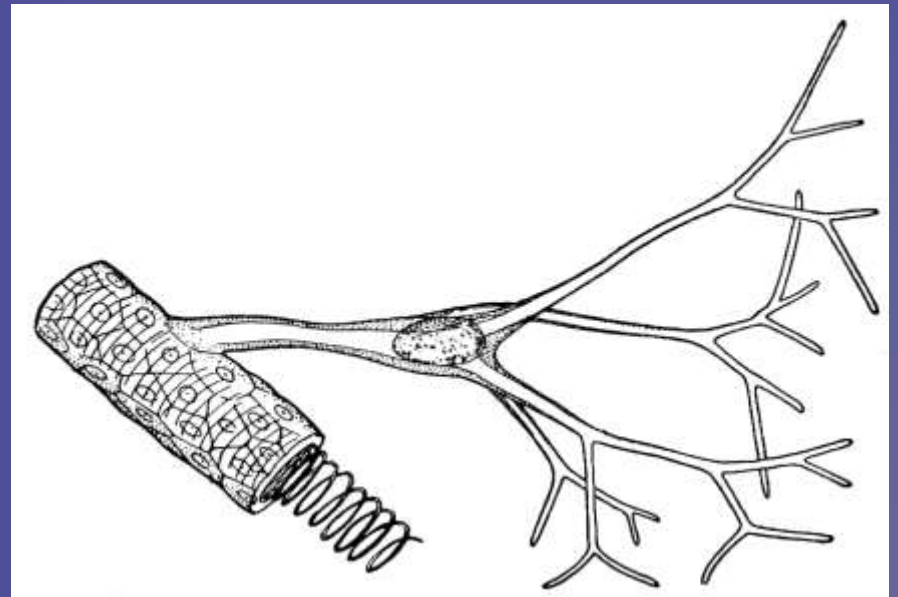
- Vylučování

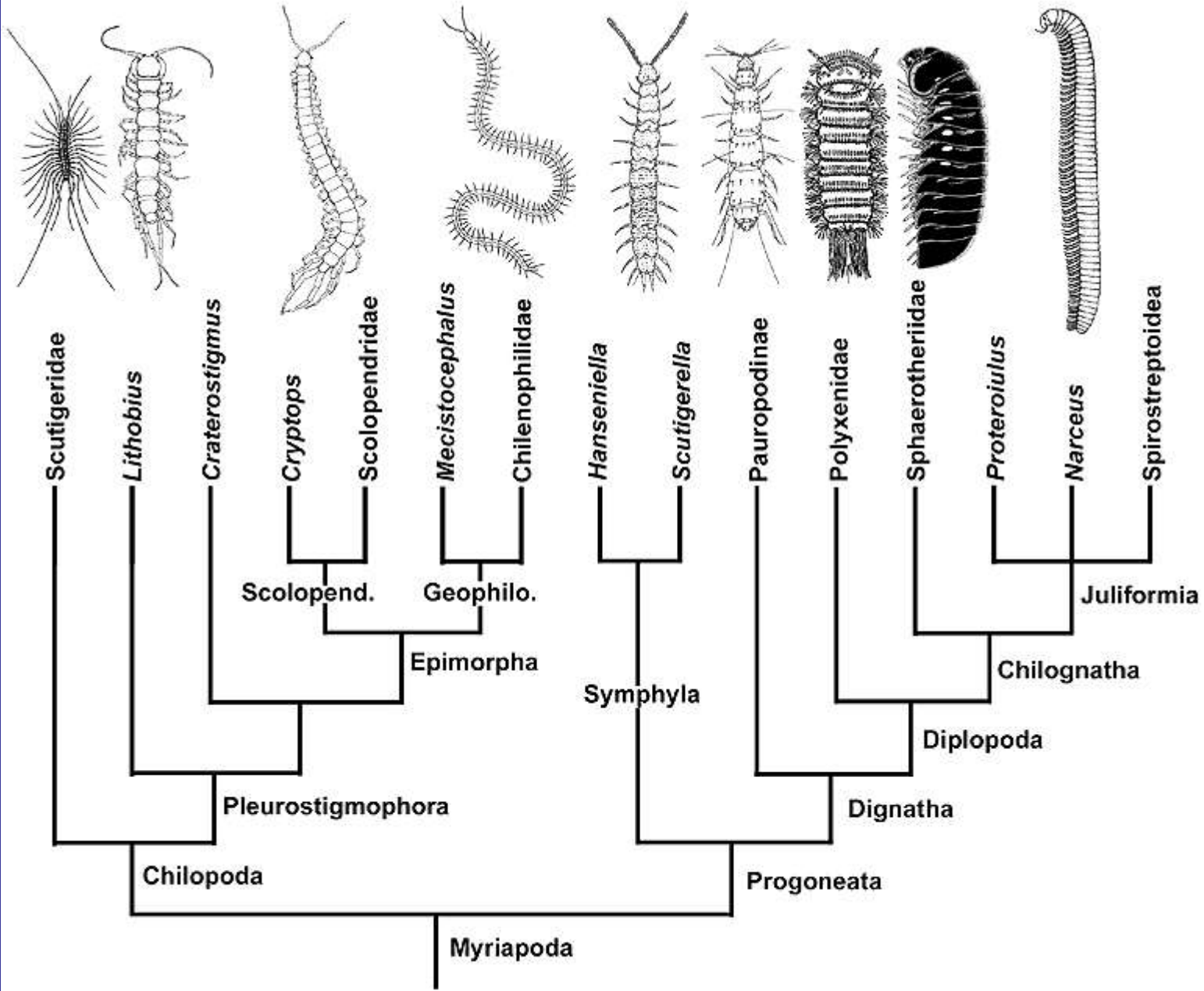
- Malpigické trubice
- Nefridie v maxilárních člancích
- Kyselina močová a čpavek

- Dýchání

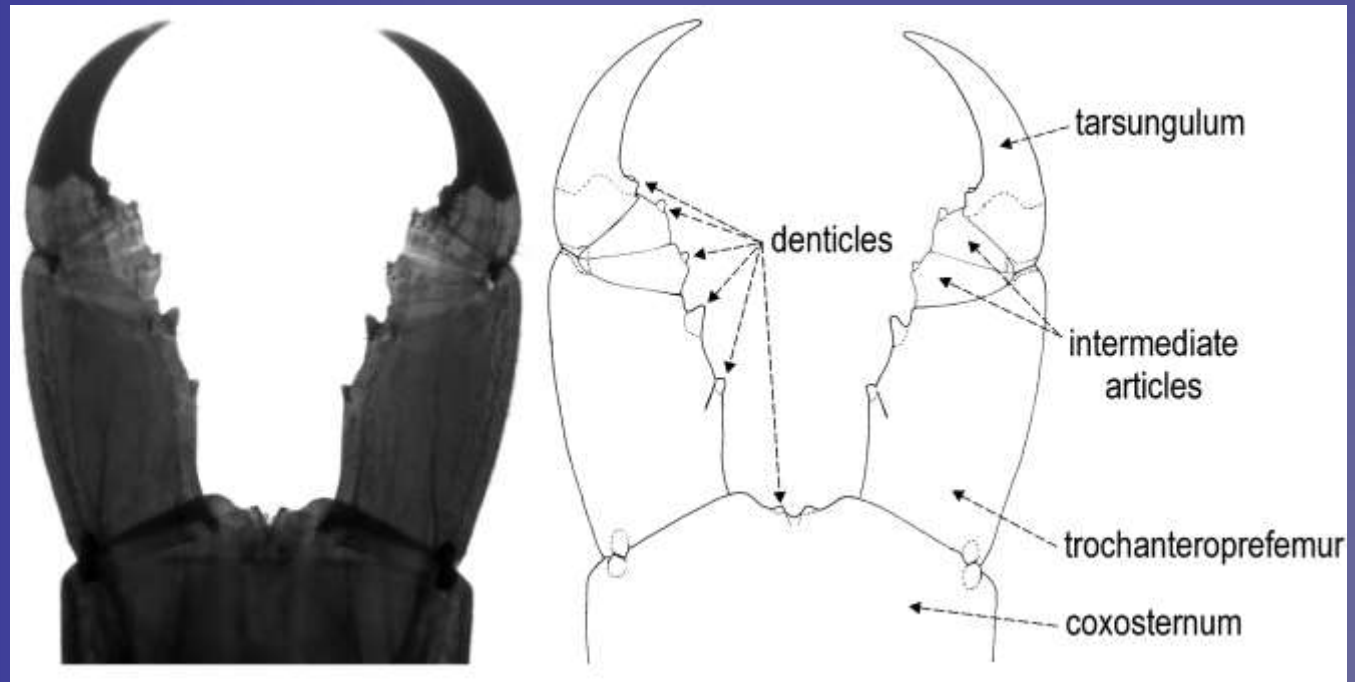
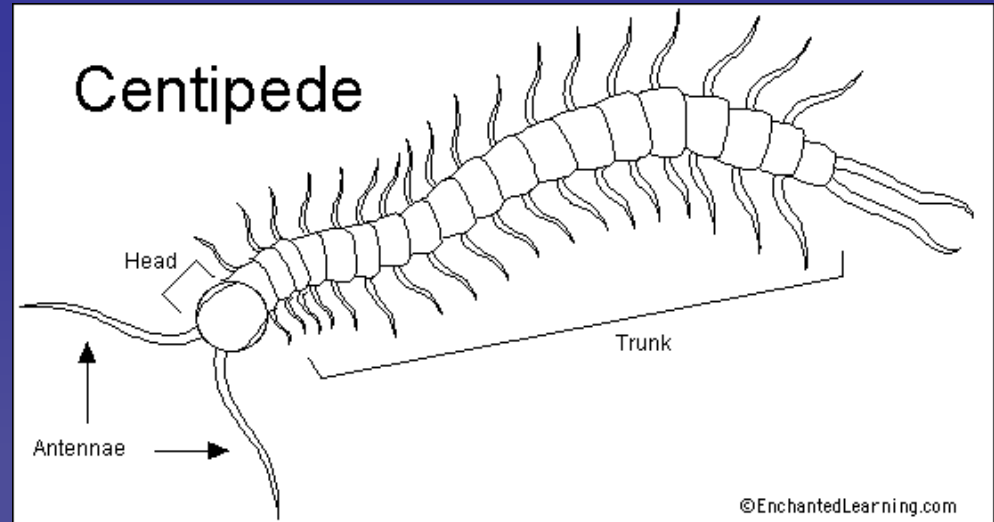
- Tracheje

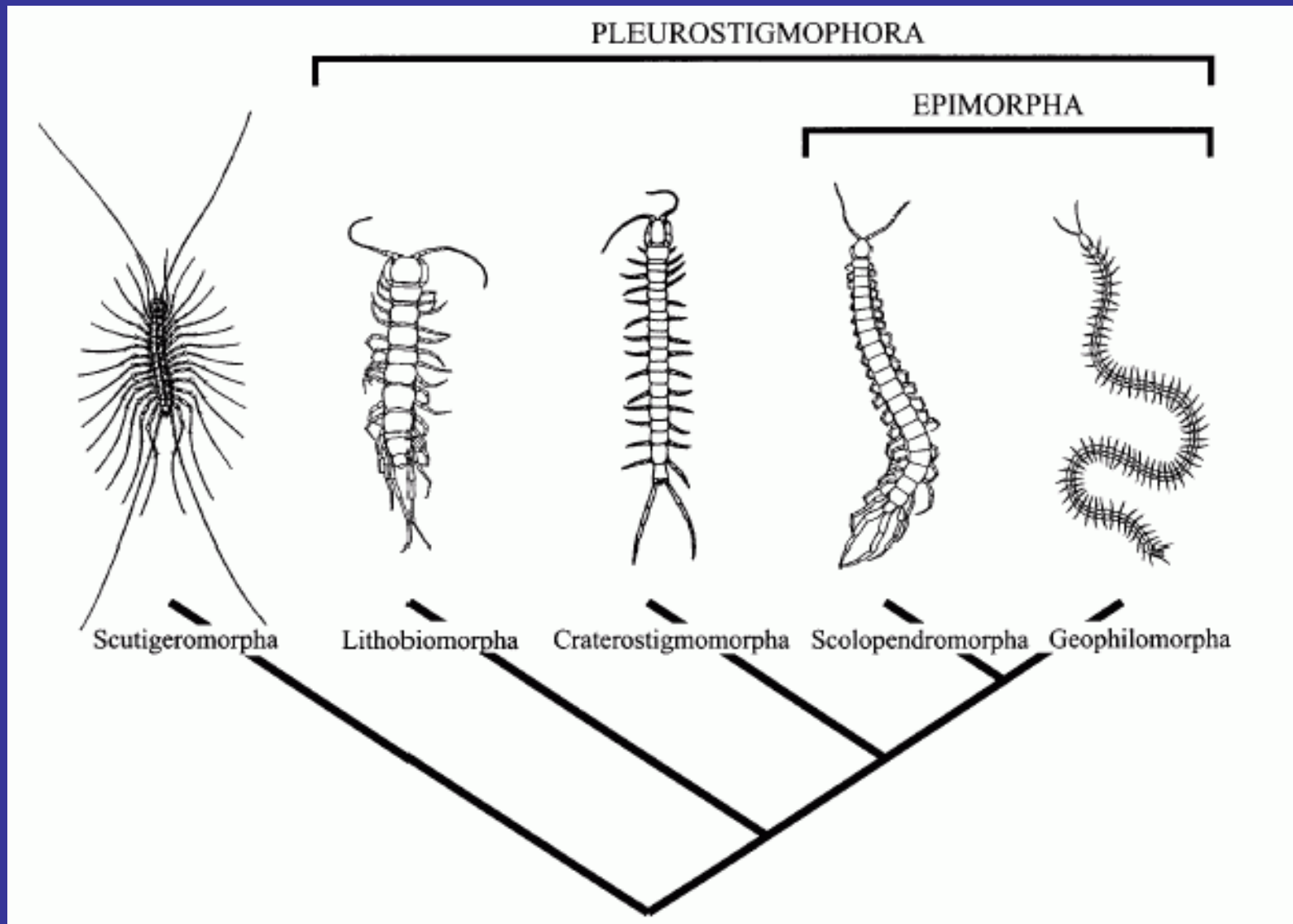

Chilopoda

- Dravé
- Dorzoventrálně zploštělé
- Pohlavní vývod na konci těla
- Maxilipedy – na 1. tělním článku
- Vlečné nohy
 - Smyslová funkce
 - Obrana

Chilopoda

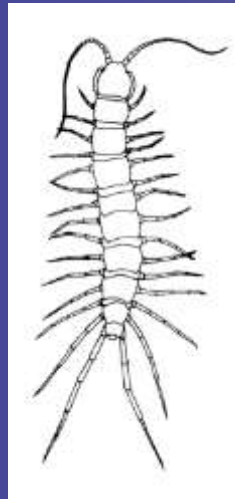
- Scutiggeromorpha

- Složené oči
- Dlouhatánské nohy
- Dorzální nepárová spirákula
- Anamorfní

- Lithobiomorpha

- Nestejnocenné články
- Stonožka škvorová
- Anamorfní

- Scolopendromorpha

- Největší
- Epimorfní

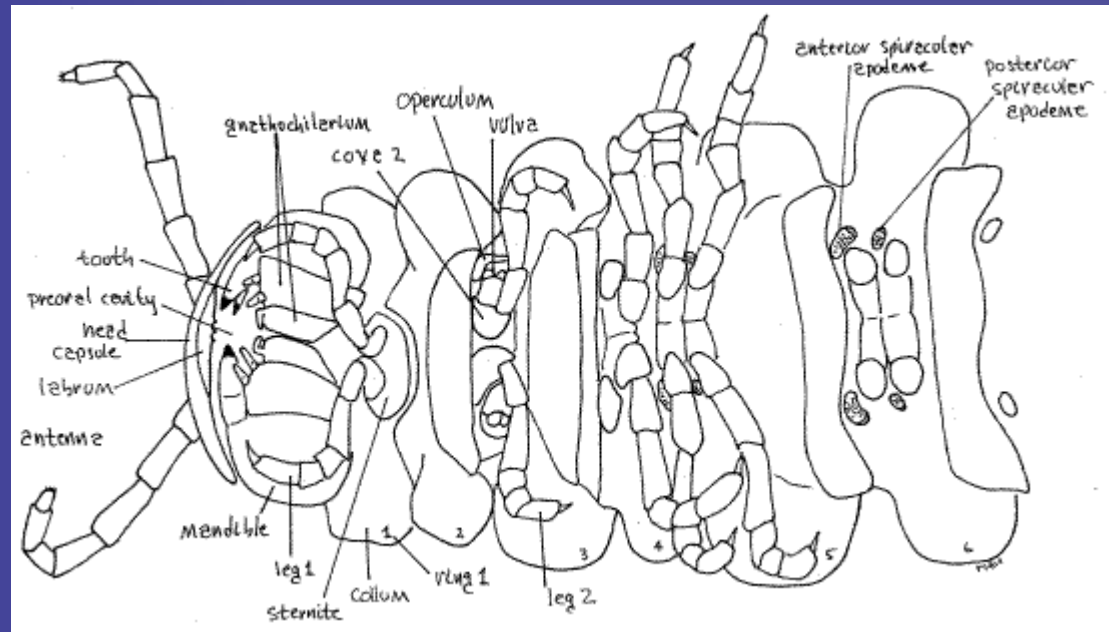
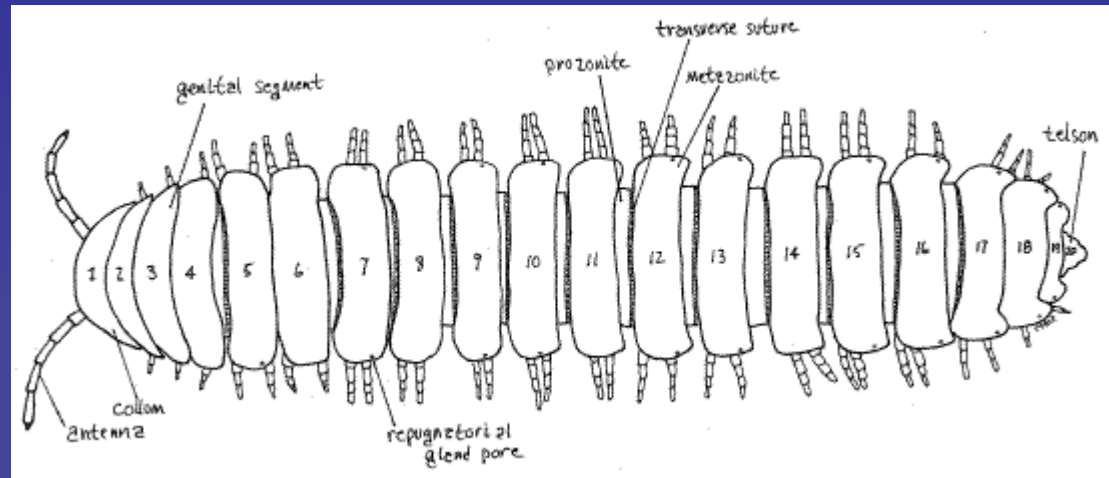
- Geophilomorpha

- Dlouhé úzké
- Epimorfní

Diplopoda

- Detritofágové
- Diplosegmenty
- Gnathochilárium – Srostlé Mx I
- Collum – Bez Mx II
- Tömöshvariho orgán – Na bázi tykadel – Vlhkost, pachy, oťresy

- Polyxenida – chlupule

- Glomerida – svinule

- Polydesmida – plochule

- Julida

- Chordeumatida – hrbule

- Polyzoniida - chobotule

• Pauropoda

- trojvětvená tykadla
- párová trichobothria
na tergálních okrajích
- Gnathochillarium
- Collum
- 9 párů nohou

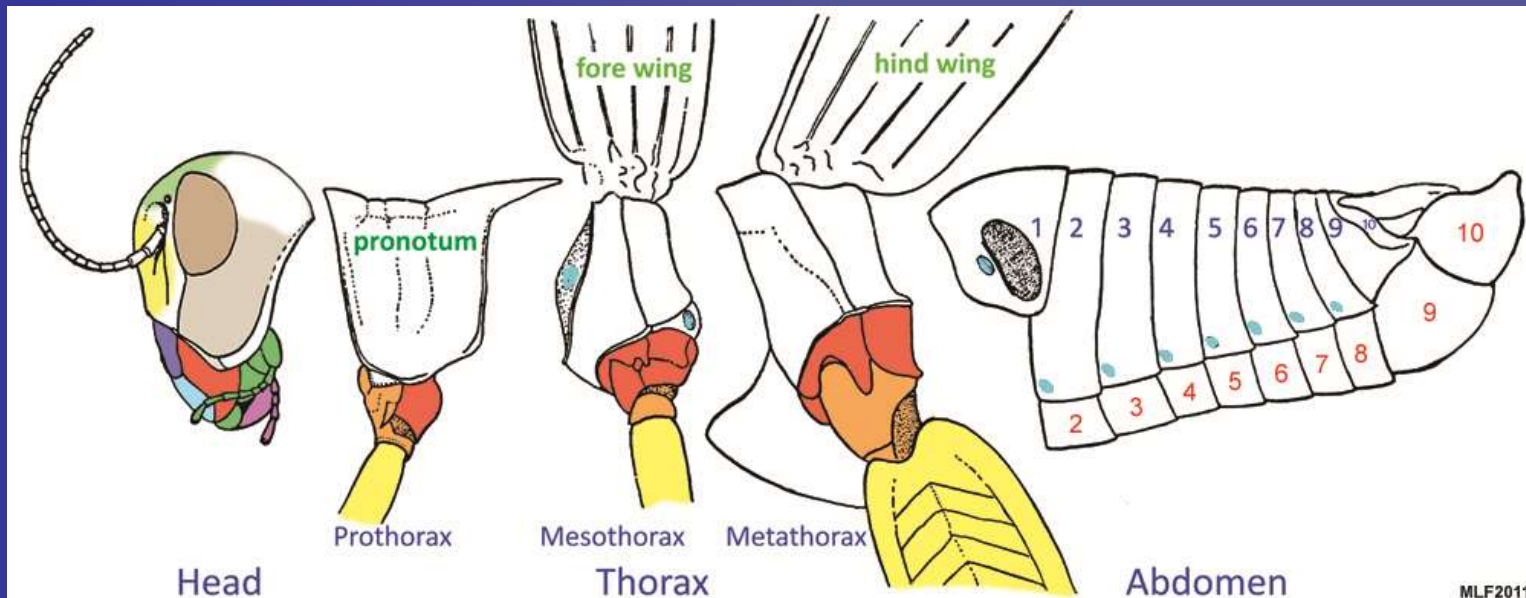
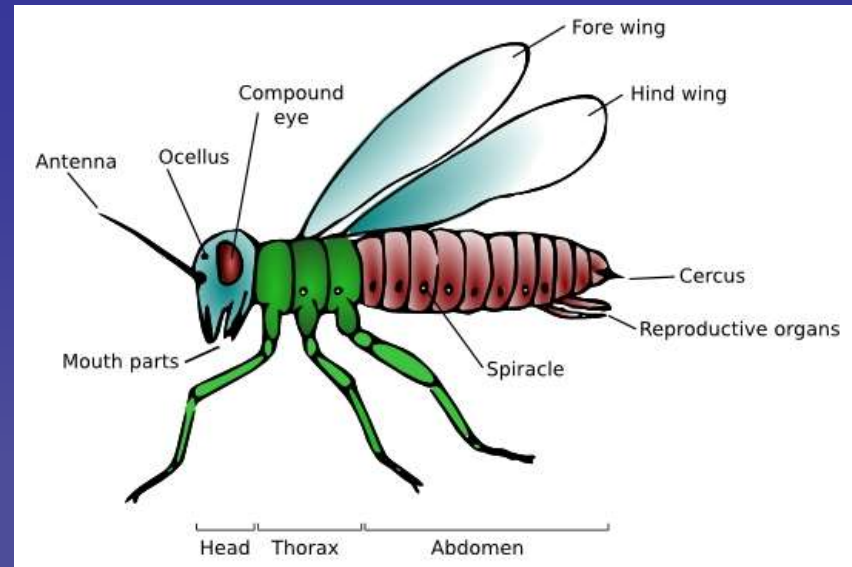
• Symphyla

- Stygmata pouze na hlavě
- Slepé
- 12 párů končetin
- 2 cercy na konci těla
- Anamorfní

Hexapoda

- Hlava – 6 (7) článků
- Hrud' – 3 články
 - 3 páry nohou
 - U Pterygota na 2. a 3. čl. křídla
- Zadeček – původně 12 článků
 - Často redukce
 - Někdy končetiny

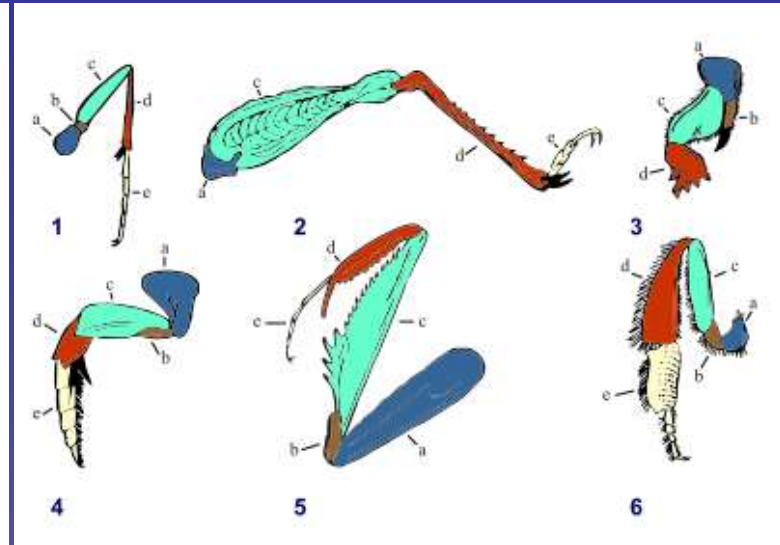
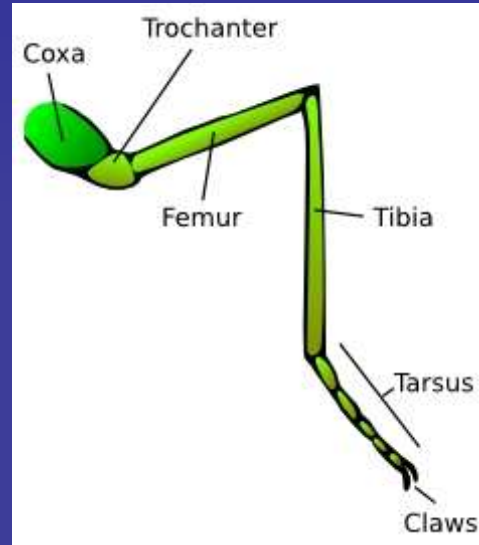

Hexapoda

• Noha

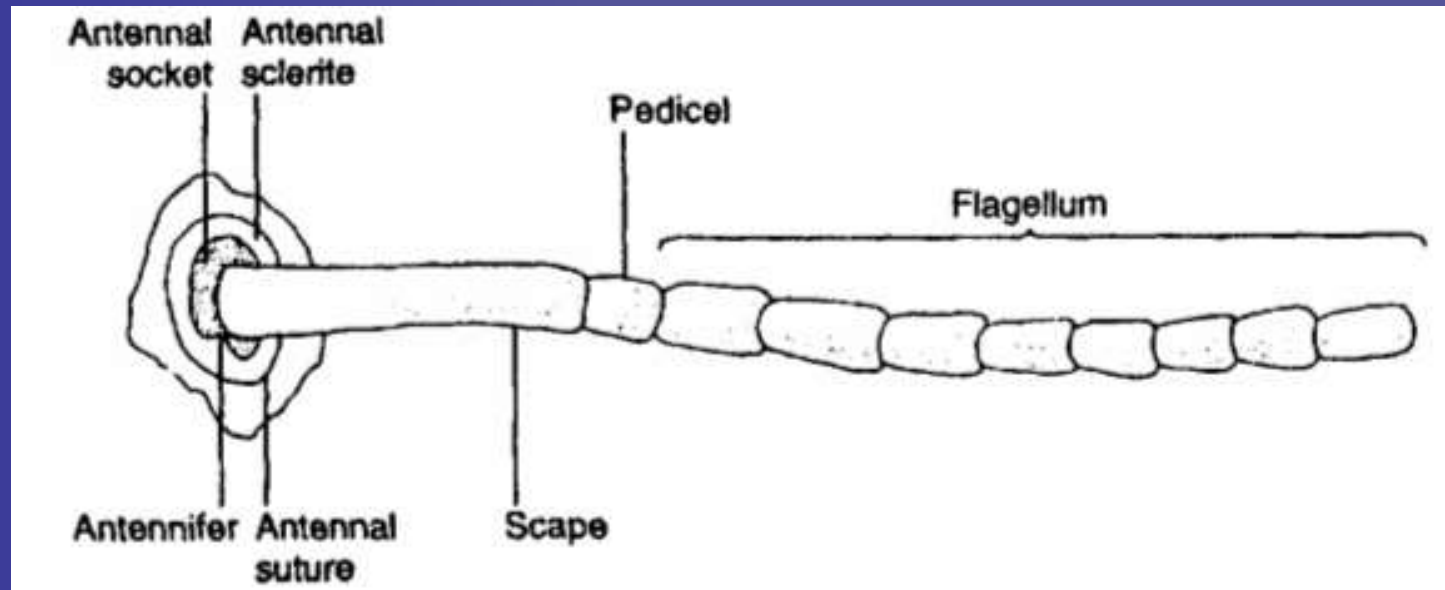
– 6 nohou

- Coxa
- Trochanter
- Femur
- Tibia
- Tarsus

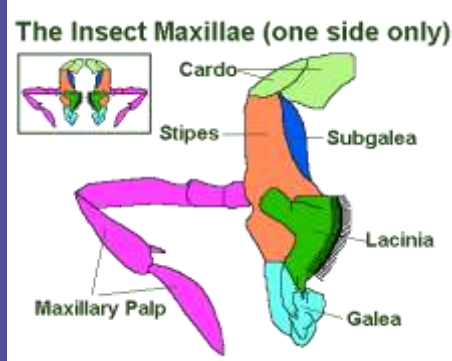
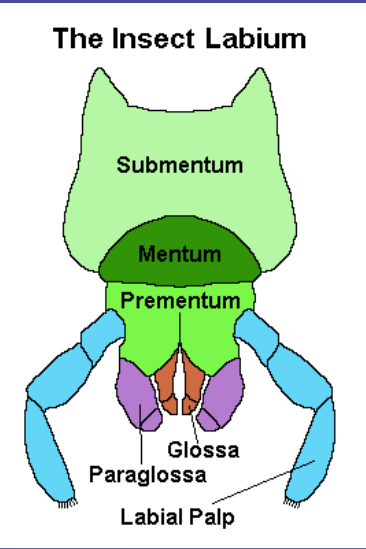
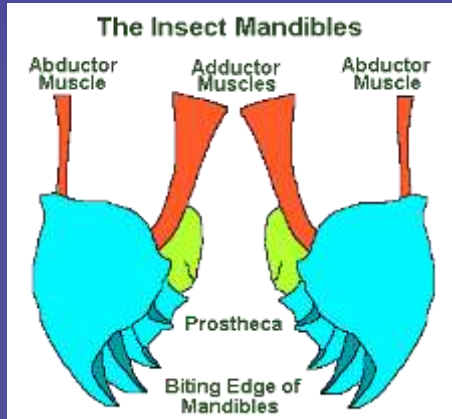
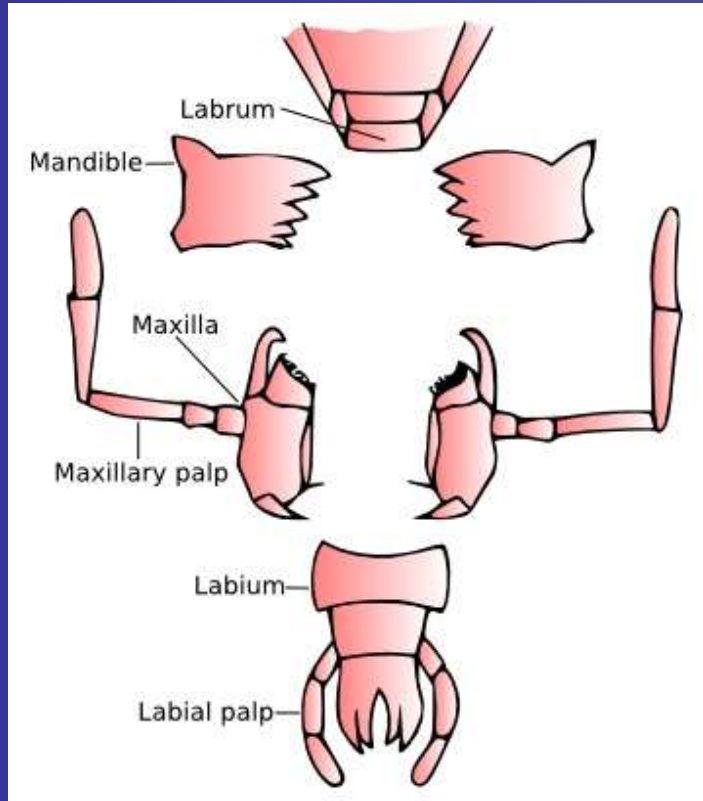
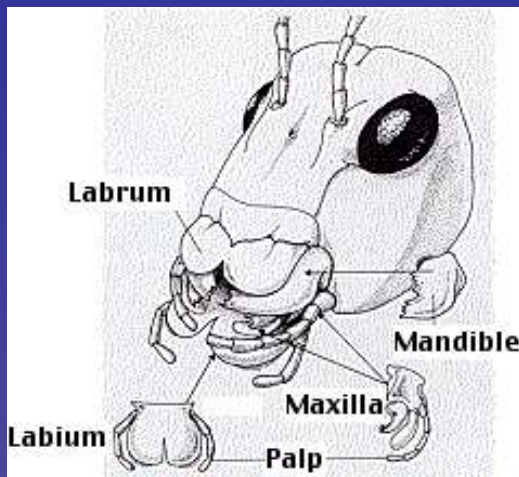
• Hlava

- 1 pár tykadel
 - Scapus
 - Pedicel
 - Flagellum
- Oči (+ocelli)
- Ústní ústrojí

• Ústní ústrojí

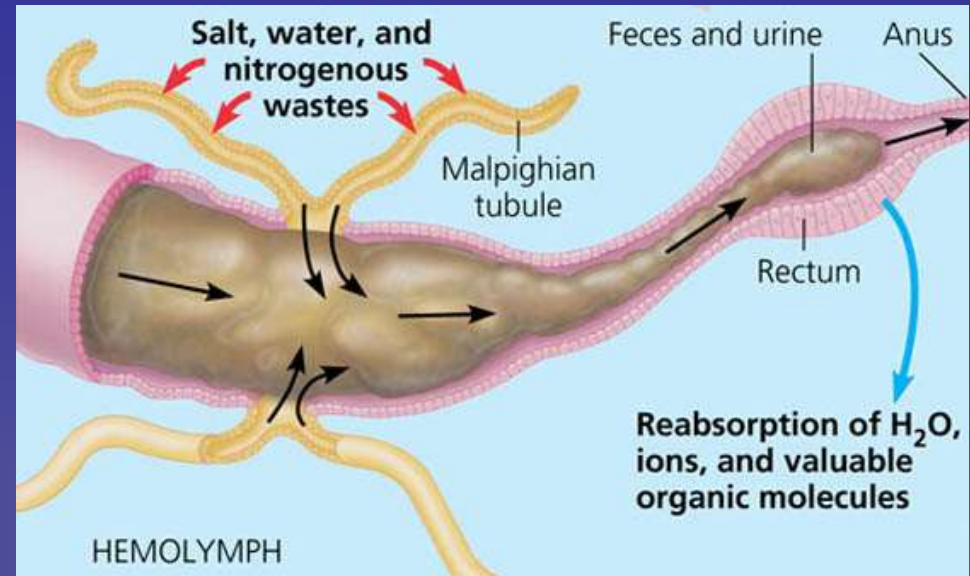
- Labrum
- Mandibuly
- Maxily – palpy
- Labium – palpy

Hexapoda

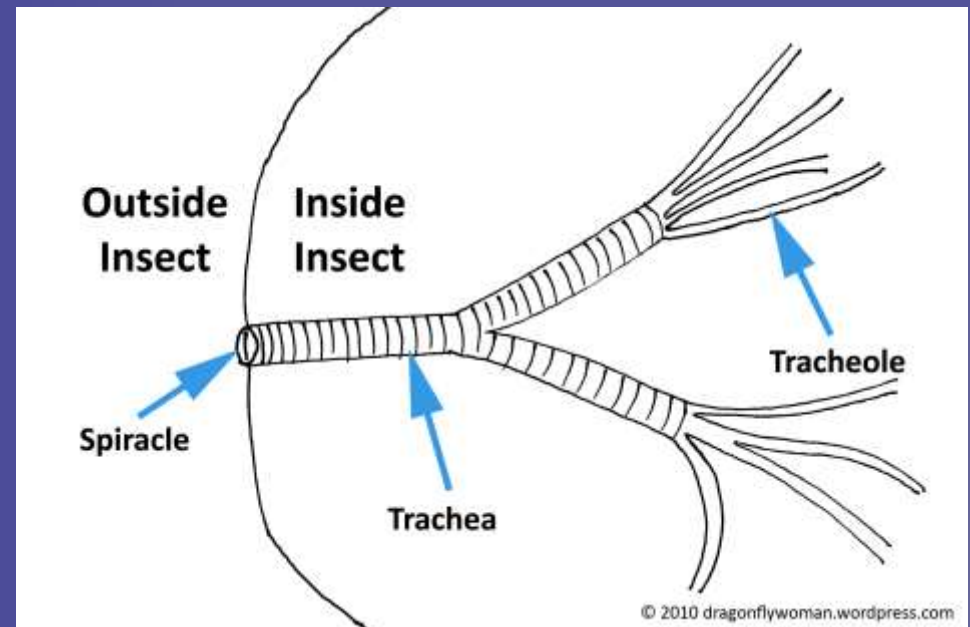
- Vylučování

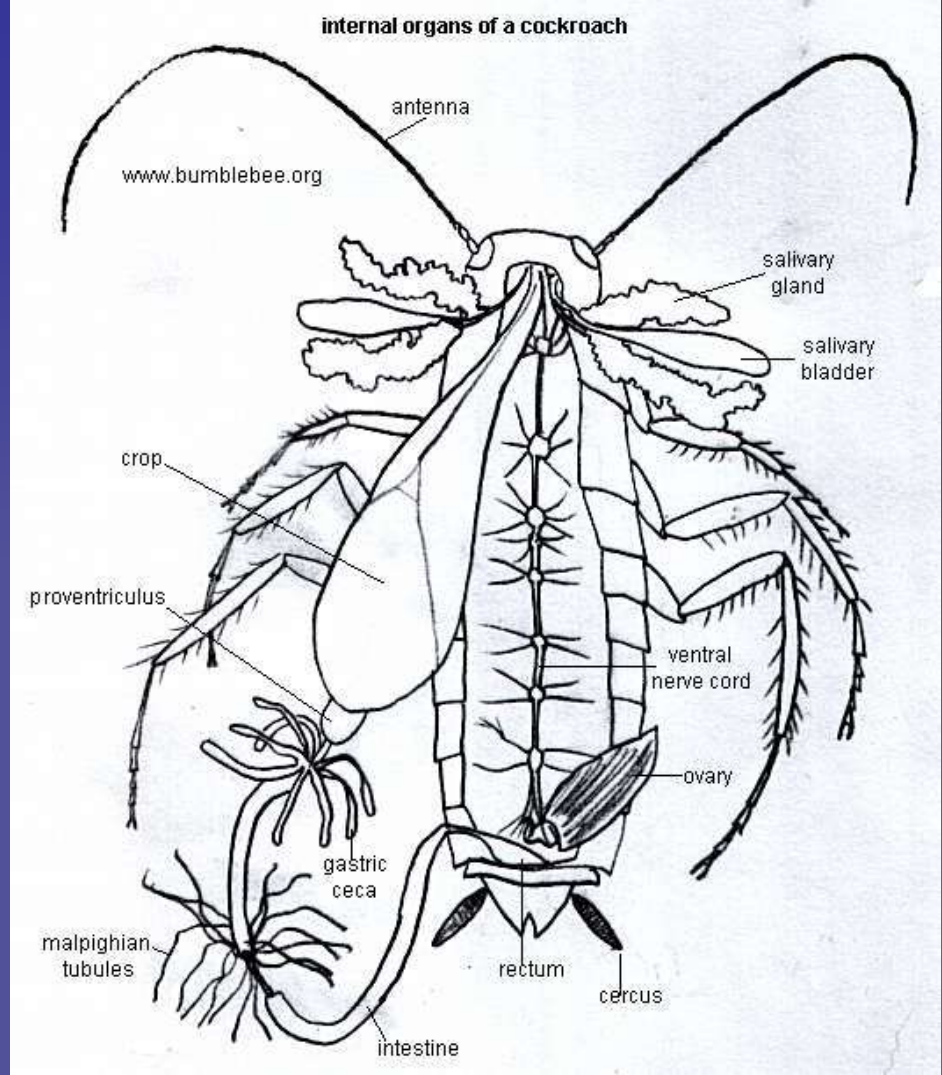
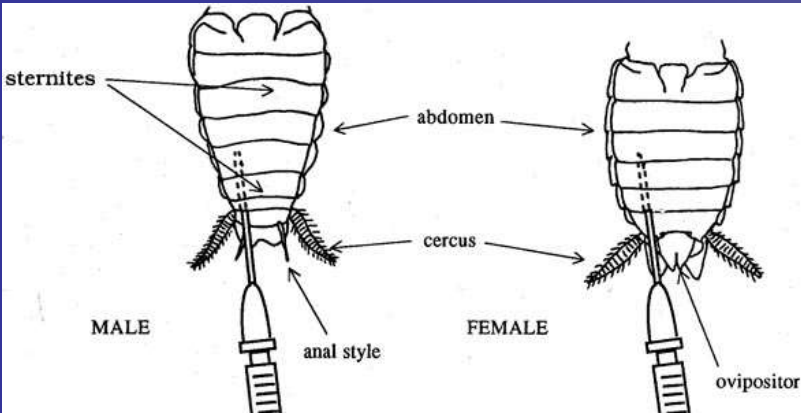
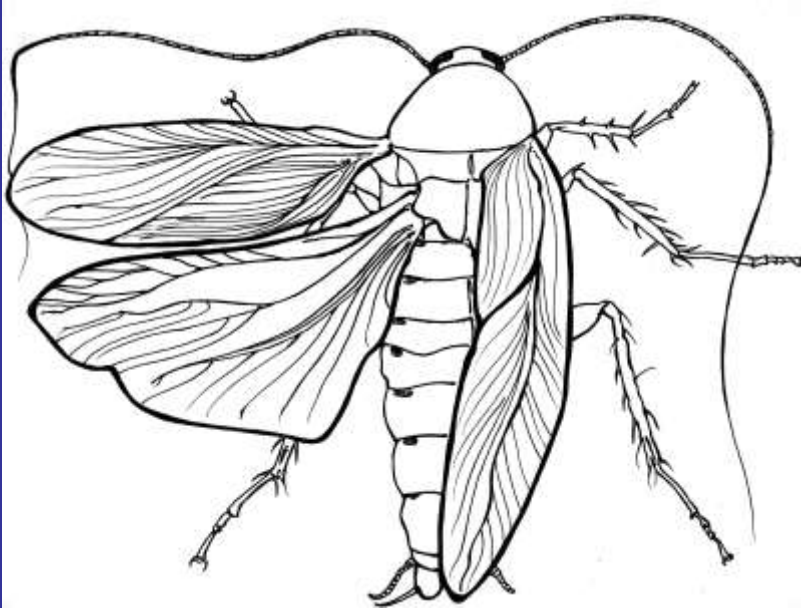
- Malpighické trubice
- Kyselina močová

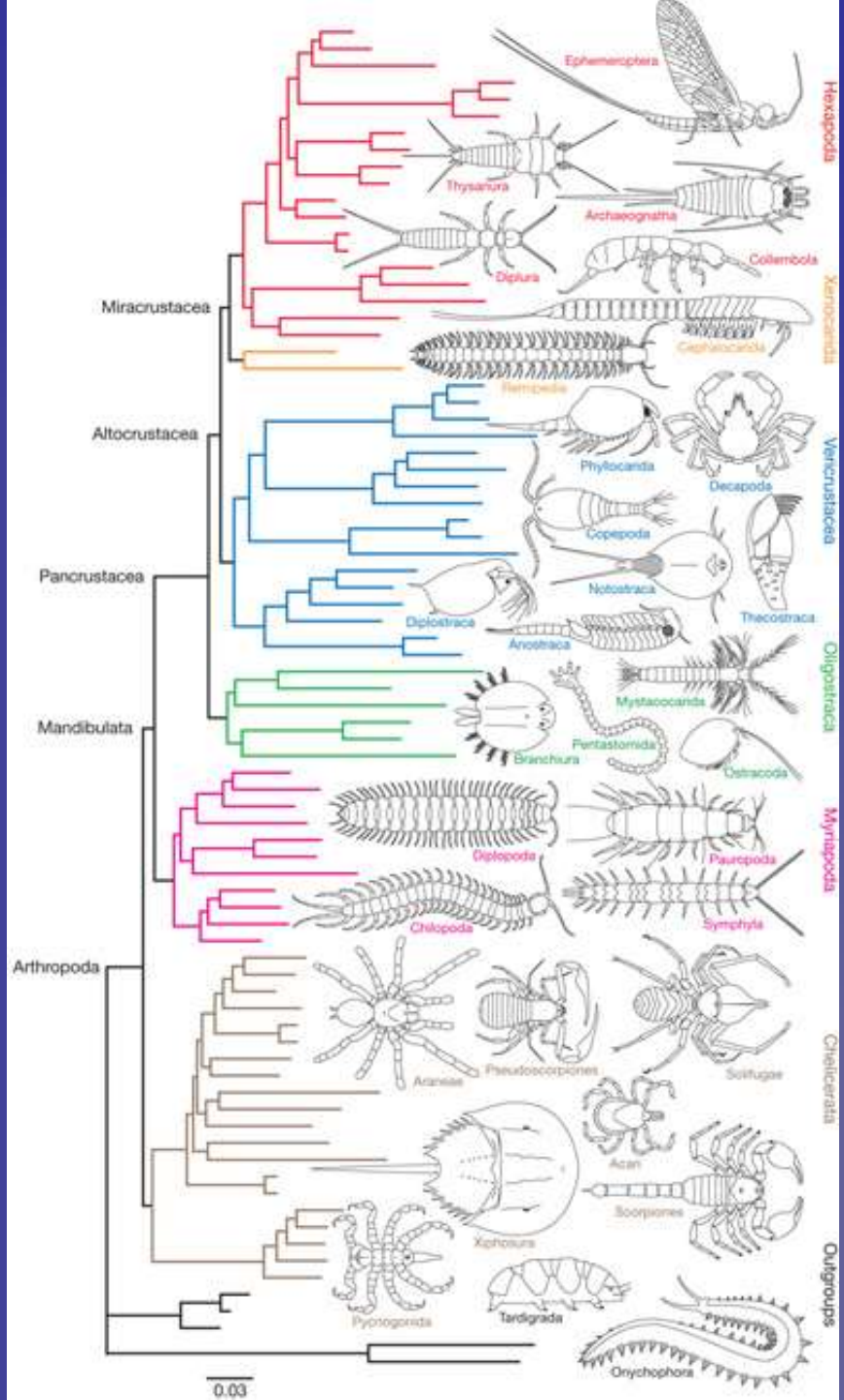

- Dýchání

- Tracheje

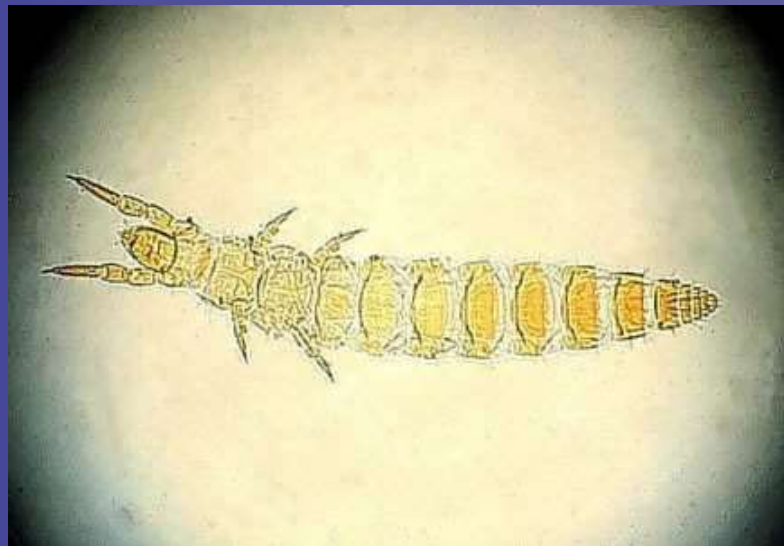
Entognatha

- Entognatha x Ectognatha
- Primárně bezkřídlí
- Ústní ústrojí vtažené do hlavy

- Protura - hmyzenky

- Bez tykadel
- První pár nohou se smysl. fcí.
- Bodavé ústní ústrojí
- Anamorfní

Entognatha

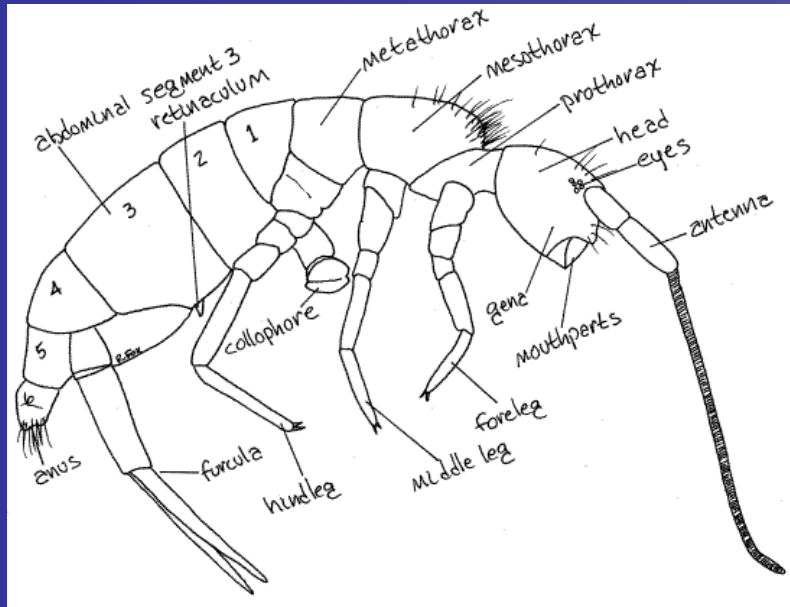
- Collembola – chvostoskoci

- segmentovaná tykadla

- Postantenální orgán

- 6 zadečkových článků

- 1. ventrální tubulus
- 3. retinaculum
- 4. furca

Entognatha

- Campodeina – vidličnatky

- Slepé
- Dlouhá tykadla
- Na zadečku zbytky nohou
- Cercy dlouhé, štětinovité

- Japigyna – škvorovky

- Slepé
- Dlouhá tykadla
- Na zadečku zbytky nohou
- Cercy klíškovité
- dravé

Ectognatha

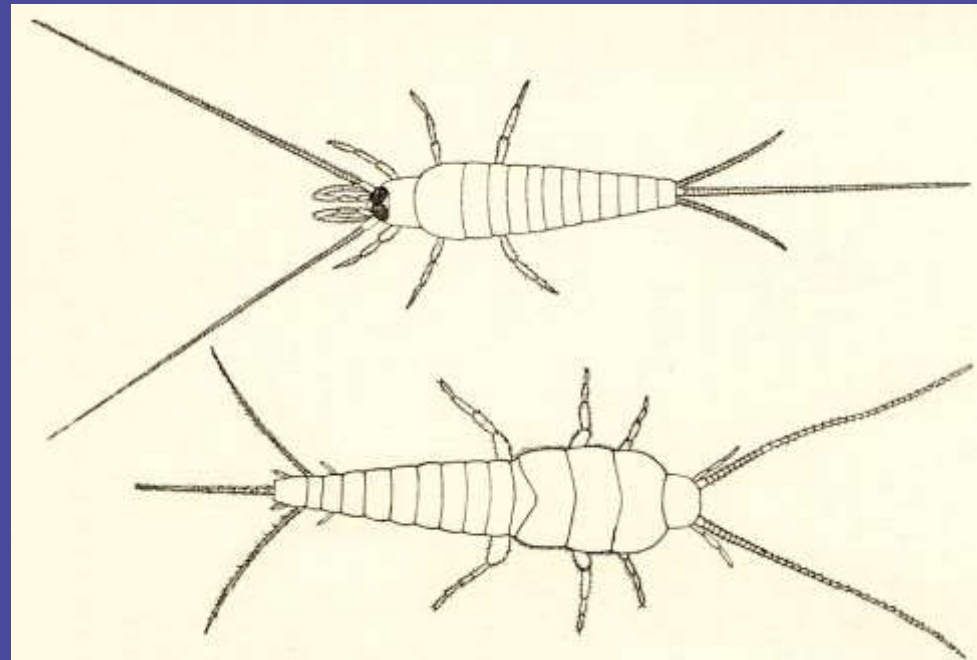
- Insecta s.str.
- Vždy anulární tykadla
- Ectognátní ústní ústrojí
- Apterygota x Pterygota

• Apterygota

– Thysanura

- Bezkrídle
- Zbytky zadečkových končetin
- Dlouhé cercy
- Často kryté šupinkami

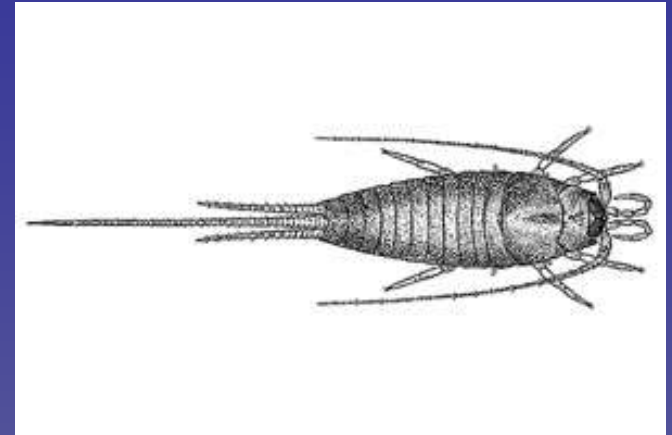

Ectognatha

- Archeognatha

- Chvostnatky

- Dlouhý paracercus

- Zygentoma

- Rybenky

- Paracercus dlouhý jako cercy

- *Lepisma saccharina*

